

Julia Rybergs föreläsning om Kväkarna under Vestlunddagarna den 21 oktober 2021 på Sigtuna folkhögskola

Finns det alternativa sätt att fatta beslut och lösa konflikter?

Om inre demokratiska processer utifrån Kväkarperspektiv.

Julia började med att berätta att hon på nätet lyssnat till Gösta Vestlunds tankar och blivit berörd av hur mycket i hans livssyn som stämde med hennes egen. "Vi är varandra", som Gösta gjorde till sitt motto för Tollare folkhögskola, är ett citat från kväkaren Emilia Fogelklou.

Vännernas samfund, det formella namnet på kväkarna i Sverige, menar att det gudomliga finns inom varje människa. Därav följer också en lång tradition av att kämpa för jämlikhet. Inom kväkarna finns ingen hierarki och ingen trosbekännelse. Alla är varandras präster. En kväkare är både mystiker och aktivist, stillsam och handlande och det är viktigt vad man gör med det man tror på. Därför satsar kväkarna mycket på freds- och hjälparbete. Deras treenighet består av en balans mellan individen, gruppen och traditionen, de som gått före. Kväkarna har sedan 1600-talet odlat, övat och uppfostrat varandra i att tillsammans, genom lyssnande och begrundan, söka klarhet i relation till det som är större, det som är viktigt och gemensamt gott. Deras andaktsmöten sker genom samtal ur tystnaden. Alla får prata – ingen måste. Att tala ur sina egna erfarenheter är en slags framkallningsmetod, som består av flera röster och blir till ett samtal utan bedömning, ett möte för klarhet.

Kväkarna lyssnar på varandra och ger varandra lika mycket tid. I beslutsprocessen "a meeting of worship" söker man i tystnad, utan debatt och affekt, enighet (inte konsensus). Det finns inget framhävande av individen, ingen revirbevakning och inget majoritetstänk. Om man inte kan enas får man vänta in klarheten och besluten.

Kväkarna bildades på kristen grund men rymmer i dag både bibeltroende och universalister, som menar att man inte behöver vara kristen för att vara kväkare. Rörelsen grundades av George Fox som, under och efter det engelska inbördeskriget (1642-1651), predikade budskapet om att "söka det gudomliga inom sig, det inre ljuset".

Julia lyfte fram några viktiga händelser i kväkarnas historia. I slutet av 1600-talet utvandrade många kväkare till Nordamerika, där William Penn grundade det som kallades Pennsylvania. (Penns skogar). Han arbetade mot slaveriet, för att både pojkar och flickor skulle få gå i skolan, för alla förhållanden, oavsett könsidentitet, som bygger på ömsesidig respekt, kärlek och jämställdhet samt för arbete åt alla

Det finns cirka 400 000 kväkare i världen, varav ett hundratal i Sverige. Kväkarna är kända för att de var fredskämpande och hade en icke-hierarkisk organisation. Deras pacifism tar sig ofta uttryck i praktiskt arbete och 1947 tilldelades samfundet Nobels fredspris genom sina hjälporganisationer Friends Service Council och American Friends Service Committee.

En annan välkänd kväkare var John Cadbury, som grundade en chokladfabrik och ville ersätta spriten med god choklad.

Under Julias föredrag fick deltagarna också praktiskt testa att på kväkarvis begrunda det sagda i tystnad samt att aktivt lyssna utan att avbryta den som talar.

Eva Önneshö